

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII Cabinetul

Secretarului de Stat pentru
Învățământul Preuniversitar
Str. G-ral Berthelot 28-30, București
Tel/Fax: 314.06.04; 312.47.53

Nr. 29323/20.04.2004

NOTIFICARE

Ministerul Educației și Cercetării își propune, ca politică educațională, asigurarea echității în educație, în ceea ce privește accesul egal la toate formele de învățământ, dar și în ceea ce privește calitatea educației pentru toți copiii, indiferent de originea etnică sau limba maternă. Din perspectiva acestui principiu, îmbunătățirea calității educației copiilor romi reprezintă o prioritate prevăzută în Strategia Guvernului de îmbunătățire a situației romilor, precum și în Strategia de Dezvoltare a Învățământului Preuniversitar.

Programul **Accesul la educație al grupurilor dezavantajate, cu focalizare pe romi**, inițiat de MEC, Direcția Generală pentru Învățământ Preuniversitar, cu fonduri PHARE, se derulează în acest an școlar în 10 județe, urmând să se extindă în anul școlar viitor în alte 12-15 județe.

Prin componenta de granturi și cea de dezvoltare instituțională, Programul **Accesul la educație al grupurilor dezavantajate, cu focalizare pe romi** vizează asigurarea egalității șanselor la educație, reducerea abandonului școlar și recuperarea copiilor care au abandonat învățământul obligatoriu, pregătirea cadrelor didactice în domeniul educației incluzive, al educației interculturale, al dezvoltării relației școlii cu comunitatea, pregătirea prin învățământ deschis la distanță a cadrelor didactice romi necalificate, recrutarea și pregătirea mediatorilor școlari romi, formarea inspectorilor școlari și a directorilor de școli, crearea unui mediu școlar atractiv prin reabilitarea școlilor și dotarea cu materiale educaționale adecvate etc.

Anterior și în timpul derulării acestui program, s-a constatat existența, în anumite unități de învățământ, a **cazurilor de segregare** în învățământul obligatoriu, prin crearea de **clase sau de școli în care învață numai elevi romi**. De asemenea, astfel de cazuri au fost aduse la cunoștința MEC sau au fost prezentate în presă de către organizații nonguvernamentale care se ocupă de respectarea drepturilor omului.

În situațiile de segregare întâlnite, reprezentanții școlilor sau ai inspectoratelor școlare respective au invocat situații, obiective sau nu, care au condus la clase formate exclusiv din copii romi. În cele mai multe cazuri, motivul prezentat a fost existența comunităților compacte de romi și necesitatea școlarizării copiilor cât mai aproape de domiciliu, dificultatea transportului elevilor la alte unități de învățământ. În altele, a fost invocată necunoașterea sau cunoașterea insuficientă a limbii române de către copiii romi sau nivelul necorespunzător de pregătire școlară al acestora. În multe din aceste situații, organizarea de clase formate doar din elevi romi **nu** a fost însoțită de măsuri de remediere a deficiențelor menționate: reabilitarea școlilor, asigurarea unui mediu școlar atractiv, dotarea cu materiale didactice adecvate remedierii și recuperării școlare, asigurarea transportului școlar, organizarea de grupe de grădiniță pregătitoare pentru școală sau de ore de pregătire suplimentară.

În vederea aplicării în totalitate a Convenției Internaționale privind Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare Rasială, a Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului și a prevederilor din Convenția UNESCO privind Discriminarea în Educație, Ministerul Educației și Cercetării **interzice** formarea

grupelor în învățământul preșcolar, precum și a claselor I și a V-a, cuprinzând exclusiv sau preponderent elevi romi. Acest tip de organizare a grupelor / claselor, indiferent de motivele invocate, constituie forme de segregare.

Segregarea este o formă gravă de discriminare. În cadrul sistemului educațional, **cu excepția școlilor/claselor cu predarea tuturor disciplinelor în limba romani**, segregarea constă în separarea fizică, intenționată sau neintenționată, a copiilor romi de restul copiilor în școli, clase, clădiri și alte facilități, astfel încât numărul copiilor romi față de cei neromi este disproporționat de mare în raport cu procentul pe care copiii romi de vârstă școlară îl reprezintă din totalul populației de vârstă școlară în respectiva unitate administrativ teritorială.

Segregarea are drept consecință accesul inegal al copiilor la o educație de calitate. Separarea în grădinițe și școli conduce invariabil la o calitate a educației inferioară celei oferite în grupele, clasele sau școlile cu o altă majoritate etnică a populației școlare.

Menținerea separării în educație pe criterii etnice are efecte negative atât pentru romi cât și pentru societatea românească în ansamblu. În școlile cu populație formată preponderent din romi sau în clasele formate numai din elevi romi s-au identificat următoarele caracteristici: menținerea prejudecăților la nivelul populației majoritare și al romilor, sentimentul de inferioritate la copiii romi, număr insuficient al cadrelor didactice calificate, fluctuația cadrelor didactice, incapacitatea de a pregăti elevii la un nivel care să asigure succesul școlar, rata ridicată a neșcolarizării și a abandonului școlar etc. Pe de altă parte, este cunoscut și demonstrat că includerea copiilor în clase mixte din punct de vedere etnic și cultural contribuie la cunoașterea și acceptarea diferențelor etnice și culturale, la toleranță și, totodată, favorizează succesul școlar.

Inspectoratele școlare **vor lua toate măsurile pentru a promova principiile școlii incluzive**, – o școală interculturală, deschisă tuturor, cu un curriculum care reprezintă diversitatea culturală a populației, în care fiecare copil beneficiază de acces egal la o educație de calitate.

Inspectoratele școlare vor analiza situația tuturor școlilor în care numărul copiilor romi față de cei neromi este disproporționat de mare în raport cu procentul pe care copiii romi de vârstă școlară îl reprezintă în totalul populației de vârstă școlară din respectiva unitate administrativ - teritorială și vor iniția un plan de măsuri care urmărește eradicarea segregării. Măsurile propuse vor fi adaptate fiecărei situații în parte și vor ține cont de faptul că procesul desegregării este un proces pe termen lung. Acest plan va cuprinde – fără a se limita la - demersuri de tipul:

- formarea colectivelor mixte de elevi la toate nivelurile de educație;
- asigurarea transportului elevilor romi la școli cu o altă majoritate etnică, în special pentru copiii din comunitățile segregate rezidențial;
- utilizarea în comun a spațiilor școlare și a dotărilor existente;
- formarea și angajarea de mediatori școlari romi;
- oferirea de ore suplimentare de recuperare pentru copiii care întâmpină dificultăți în procesul de învățare;
- promovarea identității etnice a romilor în școlile mixte, inclusiv prin curriculum;
- cooptarea în școli a cadrelor didactice romi care să asigure predarea curriculumului specific (limba romani și istoria romilor);
- formarea cadrelor didactice în domeniul educației incluzive pentru a asigura un climat educațional adecvat unui mediu multietnic;
- facilitarea transferului elevilor în cazurile când se urmărește echilibrarea proporției dintre elevii romi și neromi într-o școală;
- informarea comunităților de romi despre calitatea educației în școlile mixte și implicarea părinților romi în deciziile școlii prin vizite regulate în comunitățile de romi;
- informarea tuturor părinților despre beneficiile educației incluzive, în scopul descurajării celor care solicită includerea copiilor lor în clase fără elevi romi sau organizarea de clase separate pentru romi.

Pentru clasele a II-a, a III-a, a IV-a, a VI-a, a VII-a și a VIII-a, precum și pentru clasele a IX-a – a XII-a, care au populație școlară formată exclusiv sau preponderent din elevi romi, școlile vor analiza situația în fiecare caz în parte și vor elabora și implementa un plan de măsuri adecvate pentru ca, în termen de cel mult trei ani, proporția copiilor romi din aceste clase și școli să reflecte proporția copiilor romi de vârstă școlară în totalul numărului de populație de vârstă

școlară din acea unitate administrativ - teritorială. Acest plan de măsuri se va fundamenta pe măsurile enumerate mai sus și va fi implementat prin implicarea autorităților locale, a organizațiilor neguvernamentale ale romilor și a celor care apără drepturile omului, prin atragerea altor finanțatori.

În cazul în care realizarea claselor mixte din punct de vedere etnic întâmpină dificultăți majore, inspectoratele școlare vor prezenta Ministerului Educației și Cercetării situația în detaliu. Decizia finală va aparține Ministerului Educației și Cercetării, inspectoratul având obligația de a prezenta motive întemeiate pentru planul de acțiune prevăzut și nerealizat.

Inspectoratele școlare vor transmite la MEC – Direcția Generală pentru Învățământ Preuniversitar, până la data de **28 mai 2004**, o informare privind dimensiunea segregării la nivelul fiecărui județ (se va completa și Tabelul din anexă), precum și planul de măsuri inițiat în vederea eradicării acestui fenomen.

MEC va monitoriza aplicarea planului de măsuri și supune atenției inspectoratelor școlare Ordonanța nr. 137 din 31 august 2000, aprobată prin Legea nr. 48/2002, care prevede sancționarea tuturor formelor de discriminare, inclusiv în domeniul educației, conform art. 1(4), art. 3 (d), art. 6, art. 15(2), (3), precum și Legea nr. 27 din 5 martie 2004, privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 77/ 2003, art. 20.

SECRETAR DE STAT,

Ioana Irinel Chiran

ANEXA la Notificarea 29323/20.04.2004

Școala Grădinița	Unitatea administra tiv Teritorială (UAT) (comuna/o raș/munici piu)	Numărul copiilor de vârstă școlară din UAT	Numărul copiilor romi de vârstă școlară din UAT	Numărul copiilor din școală	Numărul copiilor romi din școală	Distribuția pe clase/grupe			Distanța până la cea mai apropiată școală/ grădiniță	Cauzele acestei situații	Măsuri
						Clasa/ grupa	Număr ul copiilor	Numărul copiilor romi			

NOTĂ: pentru fiecare situație în care numărul copiilor romi față de cei neromi este disproporționat de mare în raport cu procentul pe care copiii romi de vârstă școlară îl reprezintă din totalul populației de vârstă școlară în respectiva unitate administrativ teritoriala, se vor prezenta cauzele situației menționate, inclusiv distanța de la școala respectivă până la cea mai apropiată unitate de învățământ, precum și măsurile luate pentru remediarea situației de segregare.